

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO (WSDZ) **w Szkole Podstawowej im. Przyjaciół Ziemi w Kłodawie**

CZĘŚĆ I: Założenia strategiczne i ramy prawne

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) określa ramy działań szkoły w celu przygotowania uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych. Integruje on założenia ogólnokrajowej reformy oświatowej oraz priorytety polityki państwa, kładąc szczególny nacisk na wyzwania rynku przyszłości, kompetencje cyfrowe, higienę pracy umysłowej oraz szeroką współpracę instytucjonalną.

Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2026 r. poz. 1010 z późn. zm.) – art. 26a.
 - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2019 r. poz. 353).
 - Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 20 stycznia 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2026 poz. 73).
 - Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 20 maja 2024 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2024 r. poz. 781 z późn. zm.).
 - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1798).
-

CZĘŚĆ II: Cel główny WSDZ

Celem głównym WSDZ w Szkole Podstawowej im. Przyjaciół Ziemi w Kłodawie jest systemowe i całościowe wspieranie uczniów w procesie samopoznania oraz podejmowania samodzielnych, odpowiedzialnych wyborów edukacyjno-zawodowych, a także wszechstronne wspieranie rodziców w doradzaniu własnym dzieciom. Działania te oparte są na rzetelnej znajomości systemu edukacji oraz dynamicznie zmieniającego się rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem krajowych i regionalnych prognoz zapotrzebowania na pracowników, wpływu nowych technologii (w tym sztucznej inteligencji, automatyzacji i robotyzacji) oraz rygorystycznych zasad higieny cyfrowej i ochrony dobrostanu psychicznego młodzieży.

CZĘŚĆ III: Cele etapowe dla odbiorców działań

Oddziały przedszkolne (Preorientacja zawodowa)

Wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu, kształtowanie pozytywnej postawy wobec pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci oraz stymulowanie ich pro-zawodowych marzeń. Działania te realizowane są w sposób wspierający dobrostan psychiczny dzieci, poprzez promowanie aktywnej współpracy rówieśniczej w świecie realnym.

Oddziały nauczania wczesnoszkolnego w klasach I–III (Orientacja zawodowa)

Wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji. Działania te promują relacje rówieśnicze w świecie realnym (aktywności offline), rozbudzają ciekawość poznawczą, kładą nacisk na wartość tradycyjnego rzemiosła oraz manualnych talentów bez nadmiernego wykorzystania urządzeń ekranowych.

Oddziały w klasach IV–VI (Orientacja zawodowa)

Poznanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji. Na tym etapie następuje stopniowe wdrażanie uczniów do świadomej higieny cyfrowej, krytycznej analizy informacji sieciowych oraz budowania odporności psychicznej i poczucia własnego sprawstwa.

Oddziały w klasach VII–VIII (Doradztwo zawodowe)

Przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat systemu edukacji i rynku pracy. Cele szczegółowe obejmują analizę krajowych i regionalnych prognoz rynkowych (np. Barometr Zawodów), zapoznanie ze strukturą Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK) i mikropoświadczeniami, promocję nowoczesnego szkolnictwa branżowego we współpracy z Branżowymi Centrami Umiejętności (BCU) oraz wsparcie psychologiczne w minimalizowaniu lęku rekrutacyjnego i stresu egzaminacyjnego.

CZĘŚĆ IV: Zadania realizatorów systemu

Dyrektor Szkoły

- odpowiada za organizację i prawidłowe funkcjonowanie działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu wdrożenia i realizacji rocznych programów działań;
- wspiera i inicjuje kontakty z instytucjami zewnętrznymi, w tym obowiązkowo z lokalnymi pracodawcami, organizacjami rzemieślniczymi oraz Branżowymi Centrami Umiejętności (BCU);
- zapewnia warunki techniczne i organizacyjne, w tym dostęp do oficjalnych cyfrowych platform doradczych oraz zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacji (ZPE);
- odpowiada za formalne zatwierdzenie corocznego Programu Realizacji WSDZ w terminie do 30 września po uprzednim zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej.

Doradca zawodowy / Koordynator doradztwa

- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów, rodziców i nauczycieli na działania doradcze;
- prowadzi obowiązkowe zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII, włączając w nie zagadnienia dotyczące AI, automatyzacji i higieny cyfrowej;
- opracowuje roczny Program Realizacji WSDZ we współpracy z nauczycielami, specjalistami oraz lokalnymi pracodawcami;
- koordynuje działalność informacyjno-doradczą szkoły, gromadzi, aktualizuje i udostępnia zasoby, w tym dane z Barometru Zawodów.

Wychowawcy klas

- określają mocne strony, zainteresowania, uzdolnienia i predyspozycje uczniów;
- włączają w swoje plany wychowawcze zagadnienia doradcze, ze szczególnym uwzględnieniem higieny cyfrowej i ochrony dobrostanu;
- realizują tematy zawodoznawcze na godzinach wychowawczych, dbając o równowagę offline;
- współpracują z rodzicami, włączając ich jako ekspertów rynkowych do dzielenia się doświadczeniem na forum klasy.

Nauczyciele przedmiotowi

- eksponują w trakcie bieżącej pracy związki realizowanych treści nauczania z doradztwem zawodowym;
- wskazują na rolę nowych technologii, cyfryzacji oraz automatyzacji (w tym AI) w ramach nauczanej dyscypliny przedmiotowej;

- wykorzystują elementy oceniania kształtującego do budowania u uczniów poczucia sprawstwa i elastyczności.

Specjaliści (Psycholog, Pedagog, Pedagog Specjalny)

- współpracują z doradcą w procesie dostosowania działań do indywidualnych potrzeb psychofizycznych uczniów;
- włączają się w proces wspierania decyzji, kładąc szczególny nacisk na minimalizowanie lęku decyzyjnego i budowanie odporności.

Nauczyciele świetlicy i Bibliotekarz

- Wychowawcy świetlicy: włączają w zajęcia treści orientacji zawodowej poprzez gry i zabawy ról, promując aktywności bezekranowe.
- Bibliotekarz: gromadzi i udostępnia zasoby cyfrowe i literackie, wskazując na bezpieczne źródła internetowe oraz higienę pracy umysłowej.

Pielęgniarka szkolna

- współpracuje z doradcą, udzielając informacji o kwestiach zdrowotnych i przeciwwskazaniach lekarskich do wybranych zawodów;
- organizuje spotkania dotyczące ergonomii pracy przy urządzeniach cyfrowych oraz właściwych nawyków psychofizycznych.

CZĘŚĆ V: Stałe zasady współpracy z partnerami rynkowymi

- Lokalni i regionalni pracodawcy: Szkoła zapewnia stałą współpracę z przedsiębiorcami i rzemieślnikami w celu realizacji wycieczek zawodoznawczych, wizyt studyjnych oraz konsultowania założeń rocznego programu działań. Rada Rodziców jest traktowana jako aktywny partner reprezentujący lokalny rynek pracy.
- Branżowe Centra Umiejętności (BCU): Szkoła utrzymuje kontakt informacyjny z BCU w celu upowszechniania wśród ósmoklasistów wiedzy o nowoczesnych branżach, mikropoświadczeniach oraz strukturze Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Chojnicach: Współpraca obejmuje specjalistyczną diagnozę predyspozycji zawodowych, poradnictwo indywidualne i grupowe oraz prelekcje dla rodziców, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony zdrowia psychicznego.

CZĘŚĆ VI: Monitoring, ewaluacja i ramy operacyjne

1. WSDZ ma charakter dokumentu strategicznego, określającego stałe, wieloletnie zasady i kierunki funkcjonowania doradztwa zawodowego w szkole.

2. Na bazie niniejszego systemu doradca zawodowy ma prawny obowiązek opracować co roku szczegółowy, terminowy 'Program Realizacji WSDZ' w terminie do 30 września, po uprzednim przeprowadzeniu diagnozy potrzeb.
3. Każdy roczny program realizacji podlega obowiązkowemu zaopiniowaniu przez zewnętrznych partnerów rynkowych (pracodawców/Radę Rodziców).
4. Doradca zawodowy prowadzi ciągły monitoring realizacji działań, kontrolując poziom wdrożenia standardów higieny cyfrowej, dobrostanu psychicznego uczniów oraz korelacji z rynkiem pracy.
5. Wewnętrzna ewaluacja systemu przeprowadzana jest na koniec każdego cyklu kształcenia lub corocznie, stanowiąc podstawę do wprowadzania strategicznych modyfikacji zatwierdzanych przez Radę Pedagogiczną.

Opracowała Sylwia Zblewska

szkolny doradca zawodowy